

пасажирських повідомлень, покаже час. Нові підприємства, виходячи на лібералізований ринок, стикаються з багатьма перешкодами, причому одним з найсерйозніших є опір національних операторів появи конкурентів. Тільки наявність ефективних механізмів регулювання може гарантувати компаніям-початківцям умови для стабілізації та процвітання. На даний момент регулювання у вантажних перевезеннях не можна назвати в повній мірі ефективним, незважаючи на минулі кілька років з початку лібералізації в цій сфері. Перелік компаній, які мають намір вийти на ринок або закріпитися на ньому, досить представницький: NTV, Hamburg-Köln Express, Veolia Transport, Air FranceKLM, Westbahn, DB, SNCF / Keolis, RENFE, Trenitalia, Arriva. У той же час, вже діючі на ринку компанії прагнуть повернутися на втрачені позиції, засновуючи дочірні компанії відкритого доступу, щоб стримувати натиск найбільш небезпечних конкурентів.

Список літератури:

1. **C. Jackson, M. Hughes** Railway Gazette International, 2019, № 1, P. 30 – 32.

Бібліографія: Соснов, І.І., П'ятничук, В.В. О конкуренції на європейському транспортному ринку / **І.І. Соснов, В.В. П'ятничук** // Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2020 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2020. Т. 1 : Труды XVI-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум-2020» 2-4 грудня 2020 р. – 2020. С. 15–17

ШАПРАН Є.М., д.т.н., проф., каф. Підприємництва, торгівлі та експертизи товарів, НТУ «ХПІ»

ЧІХЛАДЗЕ Г.К., студент, каф. Підприємництва, торгівлі та експертизи товарів, НТУ «ХПІ»

СУТНІСТЬ МАЛОГО БІЗНЕСУ В РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО - ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ КРАЇНИ

На сучасному етапі розвитку економіки в економічній системі будь-якої держави бізнес підрозділяється на дві великі групи великий і малий. Але особливий акцент робиться саме на розвиток малого бізнесу, підкреслюється його пріоритетність в економічній політиці будь-якої держави з розвиненою економікою.

Узагальнивши проаналізовані визначення поняття «малий бізнес», можна стверджувати, що це передбачена чинним законодавством, систематична, ініціативна, самостійна діяльність фізичних осіб-підприємців, а так само юрсіб будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, зареєстрованих в порядку і відповідно до критеріїв віднесення до суб'єктів малого бізнесу, встановлених відповідно до чинного законодавства, яку здійснюють від свого імені, на власний ризик і під свою відповідальність з метою отримання доходу. Дана діяльність пов'язана з ризиком використання наявних ресурсів, спрямована на отримання прибутку, охоплює всі сфери діяльності і орієнтована на задоволення потреб населення.

Успішне ведення малого бізнесу набагато вигідніше, ніж функціонування великих підприємств за рахунок більш ефективного використання внутрішніх чинників:

- виробничий фактор: для їх створення необхідно невеликий стартовий капітал; скорочуються терміни капітального будівництва; зростає оборотність коштів (в 2-3рази), що забезпечує високу норму прибутковості.

- організаційно-управлінський фактор: скорочуються витрати на адміністративні потреби.

- особистісний фактор: власник і менеджер в одній особі дає більшу мотивацію в підвищенні ефективності.

Наведений аналіз малого бізнесу дозволяє ви ділити наступні особливості малого бізнесу:

- це вид діяльності, в якому суб'єкти підприємництва функціонують за власною ініціативою, ризикуючи втратити свій капітал і не отримати прибуток;

- це сфера, в якій випробовуються всі новітні наукові досягнення, і тільки в разі успіху їх переносять на великі виробництва;

- для роботи не потрібно громіздких форм виробничого, фінансового менеджменту та маркетингу, досить сформувані мобільне оперативне управління з мінімальною кількістю персоналу;

- більш гнучкі, здатні оперативно реагувати на зміни на ринку і швидко перебудуватися відповідно до його вимог;

- значно стійкіші до економічних криз і банкрутства, ніж великі корпорації, ліквідація чи банкрутство одного такого підприємства не вплине істотно на економічну ситуацію в країні;

- здатні швидкими темпами вирішити проблему зайнятості населення завдяки створенню нових робочих місць в його структурах;

- здатні в досить короткі терміни накопичити «початковий капітал» і при достатньому його обсязі інвестувати у виробництво.

Таким чином, малий бізнес є мобільною складовою виробничо-економічної системи певної галузі і його розвиток буде сприяти гнучкості і стійкості соціально - економічної системи країни в цілому.

Список літератури:

1. **Демкович В.И.** Малое и среднее предпринимательство: современные вызовы / **В.И. Демкович** // Деньги и кредит. -2015. – № 11.- С. 26-31;

2. **Черняева О.В.** Сутність і значення малого підприємництва у світовій економіці / **О.В. Черняева, А.Ю. Гриненко** // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2017. Вип. 3(08). С. 33–42.

Бібліографія: Шапран, Є.М., Чіхладзе, В.В. Сутність малого бізнесу в розвитку соціально - економічної системи країни / **Є.М. Шапран, В.В. Чіхладзе** // Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2020 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2020. Т. 1 : Труди XVI-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум-2020» 2-4 грудня 2020 р. – 2020. С. 17–19

П'ЯТНИЧУК В.В., студент, каф. Підприємництва, торгівлі та експертизи товарів, НТУ «ХПІ»

СОСНОВ І.І., к.т.н, доц. каф. Підприємництва, торгівлі та експертизи товарів, НТУ «ХПІ»

СУТНІСТЬ ТА РОЛЬ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Найважливішою умовою розвитку економіки в цілому є розвиток і вдосконалення бізнесу як специфічного виду економічної діяльності. Малий бізнес в сучасній західній економіці утворює найбільший сектор господарства, де знаходять собі роботу більше половини всіх зайнятих.

Малий бізнес покликаний: без істотних капіталовкладень розширити виробництво споживчих товарів і послуг, в першу чергу для найбільш вразливих верств населення; допомогти вирівнюванню умов життя в різних населених пунктах; залучити у виробництво матеріальні і фінансові кошти населення;